

XI. VLASTNICKÁ, PRÁVNÍ A ORGANIZAČNÍ STRUKTURA HOSPODÁŘSTVÍ ČR

Ke konci roku 2007 bylo do registru ekonomických subjektů (dále jen registr) zapsáno celkem 2 481 863 podnikatelských subjektů (fyzické osoby s podnikatelským oprávněním, všechny právnické osoby a od roku 2001 i organizační složky státu), z toho bylo 1 817 408 soukromých podnikatelů (fyzických osob podnikajících podle živnostenského zákona nebo zákona o zemědělství včetně samostatně hospodařících rolníků zapsaných i nezapsaných v obchodním rejstříku). Počet soukromých podnikatelů zapsaných v registru průběžně stoupá, v porovnání s koncem roku 2006 byl ve sledovaném období vyšší o 21 072 jednotek.

Údaje v tabulkách o počtu subjektů zapsaných v registru vypovídají o celkovém počtu všech ekonomických subjektů. Nevypovídají však o počtu ekonomických subjektů vyvíjejících činnost v uplynulém období. Údaje o počtu skutečně podnikajících subjektů lze pouze odhadnout. Na základě porovnání údajů s ostatními administrativními registry a na základě výsledků statistických šetření prováděných u nově vzniklých subjektů vyplývá, že z celkového počtu zapsaných ekonomických subjektů vykonává činnost zhruba polovina.

Počet ekonomických subjektů podle právních forem ke konci období

	2005	2006	2007
celkem:	2 388 490	2 430 481	2 481 863
z toho: právnické osoby	493 256	518 301	553 352
z toho: obchodní společnosti	256 657	270 884	290 218
z toho: akciové společnosti	17 031	18 093	20 455
družstva	13 839	14 391	14 887
státní podniky	746	668	602
ostatní	222 014	232 358	247 645
soukromí podnikatelé	1 781 146	1 796 336	1 817 408
v tom: živnostníci	1 681 042	1 697 888	1 719 543
zemědělníci podnikatelé	100 104	98 448	97 865

Soukromí podnikatelé tvoří nejrozsáhlejší část registru - 73,2 %. Z celkového počtu 1 817 408 soukromých podnikatelů převážná většina - 94,6 % podnikatelů má oprávnění k podnikání podle živnostenského zákona. Jejich počet vzrostl od konce roku 2006 o 21 655 osob, počet zemědělských podnikatelů fyzických osob včetně samostatně hospodařících rolníků se od konce roku 2006 mírně snížil o 583 subjekty.

V části registru, týkající se **právnických osob**, jsou stále rostoucí skupinou obchodní společnosti. Od konce roku 2006 jejich počet vzrostl o 19 334 jednotky. Obdobně se vyvíjela i skupina akciových společností (subkategorie obchodních společností). Počet akciových společností se za poslední rok zvýšil o 2 362 subjekty.

Kategorie (právní forma) státních podniků, sledovaná z hlediska postupu privatizace, resp. odstátňování hospodářské sféry, ukazuje na trvalý pokles počtu státních podniků v národním hospodářství. Od konce roku 2006 klesl jejich počet o 66 subjektů.

V družstevním sektoru došlo k menšímu nárůstu počtu družstev. Ke konci sledovaného období jde o přírůstek 496 subjektů proti konci roku 2006. Z celkového počtu družstev tvoří družstva se zemědělskou a lesnickou činností 10,5%. Nejrozsáhlejší skupinou jsou družstva s činností v oblasti nemovitostí a pronájmu včetně služeb pro podnikání a výzkumu a vývoje (73,9 % subjektů).

Z hlediska činnostní struktury (podle Odvětvové klasifikace ekonomických činností - OKEČ) u soukromých podnikatelů převažují činnosti na úseku obchodu (29,1 % subjektů) a činnosti v oblasti nemovitostí včetně služeb pro podnikání, výzkum a vývoj (18,1 % podnikatelů). Následují činnosti ve zpracovatelském průmyslu (14,7 % subjektů) a aktivity ve stavebnictví (13,3 % subjektů). Ostatní skupiny činností jsou zastoupeny do 10 %.

U obchodních společností je rozdělení z hlediska zaměření činnosti obdobné. Největší skupinu tvoří společnosti na úseku obchodu (37,5 %), dalšími významnými skupinami jsou společnosti s činností v oblasti nemovitostí a služeb pro podnikání (30,6 %) a společnosti ve zpracovatelském průmyslu (11,8 %).

Počet jednotek podle vybraných OKEČ ke konci období

	2005		2006		2007	
	celkem	z toho pod zahr.kontrolou	celkem	z toho pod zahr.kontrolou	celkem	z toho pod zahr.kontrolou
Celkem	2 388 490	130 961	2 430 481	140 518	2 481 863	154 251
z toho: zemědělství a lesnictví	137 515	1 667	137 194	1 773	139338	1 926
zpracovatelský průmysl	308 665	11 399	308 951	11 948	310 659	12 610
stavebnictví	269 625	24 083	277 286	26 105	287 607	27 820
obchod	658 014	56 937	666 156	59 490	677 301	64 060
činn.v oblasti nemovitostí a služeb pro podnikatele	457 911	30 400	474 441	34 247	497 454	40 113

Počet ekonomických subjektů pod zahraniční kontrolou stále roste, od konce roku 2006 vzrostl o 13 733 subjektů. Největší navýšení zaznamenaly subjekty zabývající se činností v oblasti nemovitostí a pronájmu včetně služeb pro podnikání a výzkumu a vývoje (o 5 866 jednotek), což představuje 42,7 % celkového ročního růstu. Dalšími skupinami, u kterých došlo k výraznému zvýšení počtu, jsou subjekty zabývající se obchodem (o 4 570 jednotek) a aktivitami ve stavebnictví (o 1 715 jednotek).

Podíl ekonomických subjektů pod zahraniční kontrolou na počtu právnických osob v roce 2007 činil 27,9 %. Mírně rostoucí trend v jednotlivých letech nepřekračuje jeden procentní bod.

Z hlediska činnostní struktury převažují u subjektů pod zahraniční kontrolou činnosti na úseku obchodu (41,5 %), dále činnosti v oblasti nemovitostí a služeb pro podnikatele (26,0 %) a činnosti ve stavebnictví (18,0 %).